

پادشاه خشمگین در ریاض



پادشاه عربستان در وضعیت بحرانی به سر می‌برد. از یک سو، وی با مشکلات داخلی مواجه است و از سوی دیگر نگران از دچار شدن به سرنوشت دیگر حکام مستبد عرب. هم‌پیمانی این کشور با آمریکا نیز تاحدودی دچار تزلزل شده است.

جام جم آنلاین: پادشاه عربستان در وضعیت بحرانی به سر می‌برد. از یک سو، وی با مشکلات داخلی مواجه است و از سوی دیگر نگران از دچار شدن به سرنوشت دیگر حکام مستبد عرب. هم‌پیمانی این کشور با آمریکا نیز تاحدودی دچار تزلزل شده است. به گزارش ایسنا، نشریه آمریکایی فارین پالیسی در همین زمینه در مقاله‌ای تحت عنوان "پادشاه خشمگین در ریاض" نوشته است:

#171& روابط عربستان با آمریکا در مرحله‌ای بحران به سر می‌برد. ملک عبدالله طرفداری دولت اوباما از آزادی را اشتباه می‌داند و بر این باور است که این طرفداری برای کشورهای محافظه کار حوزه خلیج فارس همانند عربستان و بحرین نامناسب است. آمریکا نیز از اظهارات پادشاه عربستان در مورد طرح وی برای نجات اقتصادی مصر در صورت باقی ماندن مبارک در قدرت، ناراحت است. نفت نیز نقشی در این اختلاف ایفا می‌کند، چرا که با افزایش قیمت بنزین در آمریکا و با وجود وعده‌های عربستان مبنی بر جبران کاهش نفت لیبی در بازار، براساس گزارش آژانس بین المللی انرژی این کشور تولید خود را در اواسط ماه مارس میلادی متوقف کرده است.

پس از آنکه پادشاه عربستان از انتخاب بارک اوباما به عنوان رئیس جمهوری آمریکا بشدت استقبال کرد و اوباما نیز احترام و تقدیر خود را نسبت به عربستان اعلام کرد، هم اکنون ملک عبدالله احساس می‌کند که کاخ سفید تقریباً از همه لحاظ از جمله پرونده صلح میان فلسطین و اسرائیل وی را نا امید کرده است.

همان طور که خبرگزاری عربستان اعلام کرد، در دیدار تام دانیلون، مشاور امنیت ملی آمریکا با ملک عبدالله در 12 آوریل، مسائل مربوط به منافع مشترک به صورت اجمالی بررسی شد.

این جلسه به خاطر حضور شاهزاده بندر بن سلطان، سفیر سابق عربستان در آمریکا و دبیرکل شورای امنیت ملی این کشور از اهمیت بیشتری برخوردار بود.

پادشاه عربستان برای سال‌های زیادی بویژه در دوره‌ای که شاهزاده بندر سفیر عربستان در آمریکا بود، به وی اعتماد نداشت. اما شاهزاده دارای استعدادها و دیپلماتیکی است که خدمات‌های زیادی به پادشاه رسانده و پادشاه هم اکنون به وی شدیداً نیاز دارد.

پس از آنکه شاهزاده بندر به شیوه مرموزی برای سال‌ها ناپدید شد، با بازگشت وی به عربستان در ماه اکتبر گذشته موافقت شد و در چند ماه بعد شاهزاده بندر از طریق ماموریت‌هایی در بالاترین سطح به پاکستان، هند و چین با قدرت هر چه تمام‌تر به سطح روابط بین المللی بازگشت.

هنوز دلایل و پیامدهای بازگشت شاهزاده بندر نامعلوم است، اما تحلیل‌ها در مورد آینده عادل الجبیر، سفیر کنونی عربستان در آمریکا از هم اکنون آغاز شده است.

آیا حوادثی که برای شاهزاده ترکی الفیصل، سفیر سابق عربستان در آمریکا طی سال‌های 2005 و 2006 و طی هفته‌های اول انتخابش برای این پست روی داد؛ هنگامی که ملک عبدالله با کاخ سفید تماس گرفت و به آنها اعلام کرد که شاهزاده ترکی الفیصل دیگر سخنگوی رسمی وی نیست، برای سفیر جدید این کشور نیز تکرار خواهد شد؟

اشتباه شاهزاده ترکی هنوز مشخص نشده اما ظاهراً وی نامه‌ای به پادشاه نوشته که باعث عصبانیت وی شده است و پادشاه به جای اینکه از طریق شاهزاده ترکی اقدام کند، شاهزاده بندر را دوباره بازگرداند.

شاهزاده بندر نیز در سفرهای بی‌شمارش از ریاض به واشنگتن توانست مهمترین رابطه خارجی عربستان را بهبود بخشد. در حالیکه پس از اتهام‌هایی مبنی بر دست داشتن عربستان در تامین مالی گروه القاعده، این روابط دوره سردی را می‌گذراند.

پس از آن شاهزاده ترکی که تنها اسم سفیر را داشت دچار تعجب و تآثر شده بود.

وي از وجود شاهزاده بندر در واشنگتن و يا در رياض خبر نداشت. براي آنکه بفهمند شاهزاده بندر در واشنگتن به سر مي‌برد، همواره يکي از دستياران خود را به فرودگاه دالاس و پاينگاه هوايي اندروز مي‌فرستاد تا ببيند هواپيماي مخصوص شاهزاده بندر در آن جا هست يا نه؟

در نهايت شاهزاده ترکي استعفا داد و الجبير که معاون شاهزاده بندر بود و تبحرش در انگليسي حرف زدن باعث تشويق ملك عبدالله شده بود جاگزين وي شد. از آن وقت الجبير تماس‌هايي با واشنگتن برقرار کرده اما هيچ اثري نداشت. به گفته يکي از نزديکان وي در سفارت عربستان، کاخ سفيد سخنان آنها را نمي‌فهمد.

الجبير در ديدار پادشاه عربستان با دانيلون نيز حضور داشت. وي مثل هميشه نقش مترجم پادشاه را برعهده داشت. وي در ديدار رابرت گيتس، وزير دفاع آمريکا از عربستان که يك هفته پيش از سفر دانيلون به اين کشور بود نيز همين نقش را برعهده داشت. با وجود آنکه دو طرف در تصاوير رسمي لبخند مي‌زنند، اما به نظر مي‌رسد با هم متفق نيستند.

نشانه‌هاي ضعف در چهره ملك عبدالله هر روز بيشتري مي‌شود. وي دو عمل جراحي پشت در نيويورک انجام داد. پس از آن براي گذراندن دوره نقاهت به مراکش رفت. به گفته برخي نزديکان، وي پيش از موعد تعيين شده از طرف پزشکان به عربستان بازگشت، چرا که نسبت به جو انقلابي در خاورميانه بشدت نگران بود.

ملك عبدالله با وجود آنکه نمي‌تواند روزانه بيشتري از سه ساعت فعاليت سياسي انجام دهد، اما کسي را نمي‌بيند که باري از روي دوش وي بردارد. شاهزاده سلطان بن عبدالعزيز، جانشين احتمالي وي، با وجود ظاهري مناسب، ضعيف و داراي افکاري گسسته است.

يکي از اسناد ويکي‌ليکس نيز وي را ناتوان در برابر همه چيز توصيف کرده است. اما شاهزاده نايف، وزير کشور که بيشتري از همه به جانشيني ملك عبدالله نزديک است، با وجود آنکه وظيفه روزانه خود را انجام مي‌دهد اما بيشتري اوقات در حال استراحت است و در جايي به سر مي‌برد که اعلام نمي‌شود و اين نشانه آن است که وي از پاينگاه خود در ميان خانواده آل سعود و پشتيباني محافظه کاران مذهبي اين کشور اطمينان دارد.

از سوي ديگر، ملك عبدالله خطر را احساس مي‌کند. وي از سرنگوني حسني مبارک، دوست 30 ساله آمريکا که نتوانست بيشتري از 18 روز در برابر انقلابيون مصر مقاومت کند، خوشحال نشد. ملك عبدالله دوست دارد معمر قذافي (کسي که قبلا خواسته بود وي را ترور کند) به جهنم برود، اما اواما اين دستور را صادر نمي‌کند.

در کشور همسايه بحرين نيز ملك عبدالله شيعيان را در بهترين حالت، نژاد پايين‌تر و در بدترين حالت وابسته به ايران مي‌داند. در سوريه نيز ملك عبدالله فشار زيادي عليه بشار اسد (که با وجود آنکه بعضي اوقات از وي دور است اما از نزديکان وي به شمار مي‌رود) مي‌بيند.

با سفر دانيلون از رياض به طرف ابوظبي، پايتخت امارات، ملك عبدالله نيز به همراه حمد بن جاسم آل خليفه براي شرکت در مسابقه شتردواني به جشنواره سالانه جنادريه رفت تا به دور از انقلاب‌ها و نااميدي‌ها نسبت به سياست‌ها در خاورميانه مدتي را در استراحت و تفريح به سر مي‌برد.»